

Molenmakersbedrijf
Molema
V.O.F.

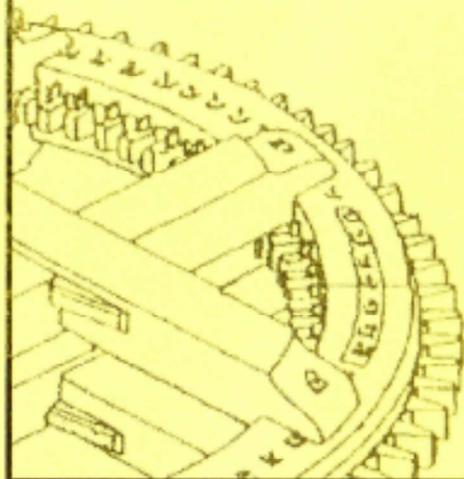

Provincialeweg 4, 9677 TW Heiligerlee

telefoon (0597) 59 16 60

telefax (0597) 59 11 76

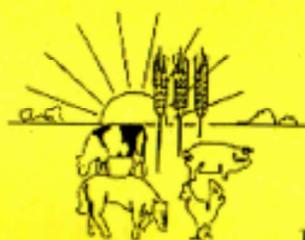
mobiel 06 53 22 48 91

MULDERSNIJS

MOLENWERK GROEP OOST-GRONINGEN

2-2002

Stötefalk

Eckhardt B.V.

VEEVOEDERS - GRANEN - KUNSTMEST

Wollinghuizerweg 5 - 9551 TG Jipsinghuizen
tel. 0599 - 32 62 19 fax 0599 - 32 64 59

Pension

"Stee en Stoetje"

uw logeeraadres bij de molen

Harm en Ankie Prenger

- Logies en ontbijt
- Appartementen
- Fiets en fietsroutes van prachtige omgeving aanwezig

Guest House

"Stee en Stoetje" Pension

Your lodgings at the windmill

Harm en Ankie Prenger

- Bed & Breakfast
- Apartments
- Bicycles available for cycling in beautiful surroundings

Ihre Wohnadresse bei der Mühle

Harm en Ankie Prenger

- Übernachtung mit Frühstück
- Apartments
- Fahrräder und Beschreibungen von Radfahrstrecken durch die prachtvolle Umgebung vorhanden

Wedderweg 25
9699 RA Vriescheloo (Gr.)
Telefoon (0597) 541860

Erkend VNI installateur

Zelf doen
Samen doen
Laten doen
Door Uw

Bezema

Sanidróme

Sanitair
Verwarming
Riolering
Dakbedekking

Feiko Clockstraat 162-163 9665 BJ Oude Pekela

Tel. (0597) 612455 - Fax. (0597) 618176

MULDERSNIJS.

Muldersnijs verschijnt 3x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

REDACTIE:

Bé Oomkens

Gerda Koster

Redactie-adres:

M. A. de Ruyterlaan 36, 9675 EE Winschoten

Email: gertijpma@hetnet.nl

Vereniging Molenwerkgroep Oost-Groningen, KvK no. 40037981

Grieto de Vries

Gert Ijpma

BESTUUR:

Voorzitter

Secretaris

: K.Strijk

: H. Bossen

Wollinghuizerweg 152

9541 AV Vlagtwedde

Penningmeester

: M. Venhuizen

Postbank No. 3125139

T.n.v. Molenwerkgroep Oost-Groningen

Leemdobben 22

9551 AR Sellingen

Leden

: M. Strijkstra-Kalk

D. Meter

J.G.J. Bierhof

J.G. Ijpma

INSTRUCTEURS:

G. Koster-Westervaarder

K. Strijk,

S. Bezema

fax 0597-618176

Tel.: 0597-424045 R.P. Lemminga, Tel.: 0597-591292

Tel.: 0597-416031 B. Oomkens, Tel.: 0597-414269

Tel.: 0597-612455 D.J. Tinga, Tel.: 0595-441389

De redactie behoudt zich het recht voor om de aangeleverde kopij niet te plaatsen of in te korten.

Vijftiende jaargang, nummer 65 - september 2002

Volgende kopij voor 15 november 2002

Van uw redacteur

Het heeft even geduurd, maar hier is weer de tweede nijs van dit jaar. Het exemplaar van juni is uit de planning geschrapt wegens te weinig kopij, maar ik ga er weer met frisse moed tegenaan. In deze muldersnijs zijn weer diverse artikelen welke aan bod komen.

Zo hebben we nog steeds de biotoopperikelen in Winschoten, maar ook goed nieuws uit de molenstad komen naar voren. Verder is er een uitnodiging voor de monumentendag welke dit jaar wordt gehouden op 14 en 15 september en om de molen op ZONDAG 15 SEPTEMBER in Ganzedijk te gaan bezoeken, deze molen wordt na een restauratie, waarbij o.a. de stelling werd vernieuwd, officieel in gebruik wordt gesteld.

Tevens willen we van de molenwerkgroep Nico Holman veel succes wensen op 2 oktober, de dag dat hij examen moet gaan doen op de molen in Ganzedijk

Verder verklap ik u niets meer, anders blijft er te weinig nieuws over, ik zou zeggen, lees ze

Gert.

Voorjaarsexcursie

Om acht uur vertrekt de bus richting Ijlst, bij Hoogezand word Marius opgepikt en bij Hoogkerk nog een groep molenaars.

Nu iedereen aanwezig is worden wij begroet door de chauffeur die ons een prettige dag wenst. Er wordt al spoedig een aanval gepleegd op de meegebrachte koffiekannen en door Sietske wordt er koek uitgedeeld. Menko doet een aanval op onze beurs zodat ook dit maar is geregeld. Gert vertelt wat wij vandaag gaan bezichtigen met daarbij een strak tijdsplan zodat wij vijf molens kunnen bekijken en om ca. zes uur weer in Winschoten zijn. In Ijlst aangekomen rijdend langs het kanaal over smalle weggetjes en door een nieuwbouwwijk komen wij bij Houtzaagmolen 'De Rat'. De molenaar vertelt het een en ander over de molen en de molen zijn naam, waarna wij met zijn allen van links naar recht van onder naar boven door de molen scharrelen om alles goed te bekijken, nadat de molenaar bedankt is voor zijn gastvrijheid en is voorzien van een presentje "GRONINGER KOEK" stappen wij in de bus en gaan richting Oudega waar wij het achtkante spinnekopje 'Dorus Mooltsje' gaan bekijken. Bij Oudega aangekomen valt het iets tegen wij moeten een behoorlijk eind lopen om bij de molen te komen vooral Dirk, hij mag het traject twee keer afleggen ha ha ha hij is het presentje vergeten. Wij vertrekken om via een toeristische route langs smalle polderwegen in Bolsward onze korte lunch pauze te houden, iedereen tracht snel iets te bemachtigen wat eetbaar is, en snel weer naar de bus om maar niet te laat te komen want Gert is ongenaakbaar wat zijn plan betreft. Om twaalf uur vijf en veertig vertrekken wij weer werd er medegedeeld en niet te laat komen wij moeten om een uur bij de 'Babuurster Molen' zijn.

De 'Babuurster Molen' De molen is niet in optimale conditie en heeft enige onderhoudswerkzaamheden.

In molenaarswoning is een expositie waar je kan zien hoe het waterschap in het verleden tot nu de waterstanden geregeld heeft.

Wij vertrekken richting 'Cornwerder Molen' waar een attractie te zien is twee koeien die niet weg lopen waardoor Sietske en Gerda erg gecharmeerd waren, zij wilden wel eens op een koe die niet wegloopt paardrijden, de een, Sietske, wist hoe zij op moest stappen, alleen Gerda had wat problemen en kwam uit op de

Dikromzit, waar is zijn kop nou zal ze gedacht hebben.

Wij vertrekken richting

Lollum Poldermolen

'Meerswal' en er werd al gezegd tijdens de introductie deze molen ligt behoorlijk ver richting polder en wij zullen een wandeling moeten maken wie heeft laarzen mee

want het kan drassig zijn, gelukkig hebben wij redelijk weer en is het droog.

Onze chauffeur heeft het lef om via kleilanen kleine smalle bruggetjes ons een behoorlijke wandeling te besparen, ik dacht nog Dirk is hier niet blij mee misschien mag ik nu ook nog wel twee keer lopen, zou de gedachte kunnen zijn.

Na de mooie molen te hebben bezichtigd gaan wij huiswaarts om volstaan op een mooie dag terug te kunnen kijken

m.v.groet

Enkie.

Arbo certificaat.

In november 2001 werd ik gebeld door de ambtenaar die de monumenten beheert van de gemeente, of ik woensdagmorgen bij de molen kan zijn.

De Arbo commissie zal er dan zijn voor inspectie.

Jammer, ik ben uitgerekend net die week weg met vakantie. Er is al zoveel om te doen geweest, dat ik er wel graag bij wil zijn. Het spijt me. Mijn collega-molenaar is bereid om bij de inspectie aanwezig te zijn.

Als ik later met hem over de inspectie praat, blijkt het allemaal mee te vallen.

We hebben in het verleden al enkele maatregelen genomen om de veiligheid van bezoekers te verbeteren. Er moeten nu nog een paar dingen aangepast worden en dan zal het certificaat wel afgegeven worden.

Medio februari werd ik gebeld door dhr. Leen Duijm, dat het Gilde op 13 april de voorjaarsvergadering in Bourtange wil houden.

Op die vergadering zal het Arbo certificaat van de vestingmolen worden uitgereikt.

En zo werd op 13 april het Arbo certificaat uitgereikt door de heer Ettema van Arbo dienst Noord aan de heer van der Bijl, technisch ambtenaar van de gemeente Vlagtwedde. De heer Ettema doet dit op voorwaarde dat er bij de opgangen naar de molen zelfsluitende hekjes worden geplaatst. Hij vertrouwt er op dat dit op korte termijn wordt gerealiseerd.

Dit was de enige aanpassing die nodig bleek te zijn om het certificaat te verkrijgen.

H.Bossen.

Een nieuwe Groninger molenbrochure

Binnenkort krijgen de vrijwillige molenaars nieuwe molenbrochures van de Groninger molens ter vervanging van de oude rozè folder. De nieuwe brochure wordt officieel op 12 september aan Gedeputeerde Gerritsen aangeboden op de molen De Lelie te Eenrum. Het zou erg leuk zijn als de brochure tijdens het Monumentenweekend in de molens te koop lag.

Te koop ja, voor 1 Euro. Daarmee willen de molenorganisaties voorkomen dat de brochure weer snel wordt weggegooid. Men is nu eenmaal zorgvuldiger op iets dat geld heeft gekost. Maar daar krijg je ook wel wat voor. De brochure is gemaakt naar het voorbeeld van de brochure van de Brabantse molens. Alle Groninger molens zijn in kleur afgebeeld met een nummer, de plaats, de naam en het adres van de molen en soms nog een beschrijving als de molen moeilijk te vinden is. Ook is de molenummering van het Groninger molenboek aangegeven. Bovendien wordt er een duidelijke kaart op de brochure afgedrukt met de plaats en een nummer van alle molens.

De tekst op de brochure wordt in maar liefst 4 talen gedrukt, Nederlands, Engels, Duits en Frans. De lay-out wordt verzorgd door een bekende molenaar, Derk Jan Tinga te Winsum.

Bij Be Oomkens, woonachtig bij de middelste molen in Winschoten is een voorraadje brochures aanwezig. Deze kosten de molenaars 0,50 Euro. Wel even bellen van tevoren 0597-414269. De brochures zijn ook te verkrijgen in het Monumentenhuis, Aweg 5c te Groningen tel. 050-3121694. Ook even bellen voordat je erop af gaat en om teleurstelling te voorkomen dat er misschien niemand aanwezig is.

Wijziging van de onderhoudssubsidies van molens

De vereniging De Hollandsche Molen gaf in het laatste nummer van het blad Molens van 2001 een artikel over de verdubbeling van de onderhoudsbijdrage van de molens. De Hollandsche Molen verwachtte dat de verdubbeling in april 2002 werd afgekondigd.

Volgens een betrouwbare bron bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg komt de afkondiging van de verdubbeling van de BROM (Besluit Regeling Onderhoud Monumenten) zeker niet voor de vakantieperiode en het is nog onzeker wanneer de ingangsdatum is en of het met terugwerkende kracht ook van toepassing wordt verklaard. Het is voorlopig nog afwachten voor de moleneigenaren. De gemeentelijke bijdrage is nu nog veelal 25% van f 7.500 resp. f 4.500. Ook de gemeenten moeten worden verzocht hun percentage ook van het verhoogde bedrag te berekenen. De moleneigenaren zullen hier zelf actie in moeten ondernemen, zodra de Rijksbijdrage is verhoogd. De Rijkssubsidie is nu nog EUR 1702 (50% van f 7500 = f 3.750,-) voor een malende molen en EUR 1021 (50% van f 4.500,- = f 2.250) voor een draaiende molen. In de toekomst wordt dit EUR 3403,- (50% van f 15.000 = f 7.500,-) voor alle molens.

7500	50%	3750	1702
4500	50%	2250	1021
15000	50%	7500	3403
9000	50%	4500	2042

Naamswijziging een feit: Jonge Jan weer De Liefde

3 juli 2002 was een belangrijke dag in de lange geschiedenis van de molen te Uithuizen. Aan een periode van 39 jaar waarin hij de naam Jonge Jan had gedragen kwam een eind en werd de oorspronkelijke naam De Liefde weer ingevoerd. Daar was ruim een jaar bemoeienis van veel personen en instanties aan vooraf gegaan, want de gemeente, als eigenaar van de molen, ging met zoiets ingrijpends als een naamswijziging nu eenmaal is, niet over één nacht ijs.

De huidige achtkante molen werd in opdracht van Harm Mulder gebouwd in 1866 en droeg de naam De Liefde. Later was de molen in het bezit van Dijksterhuis. In 1946 kocht J. Smid de molen. Hij liet hem enige keren herstellen en zo ook in 1961/1963. Op 14 oktober 1963 werd de molen officieel weer in gebruik genomen. Op de nieuw aangebrachte baard werd de naam van de molen vermeld en die naam was tot veler verrassing en van sommigen zelfs tot grote verontwaardiging niet De Liefde maar Jonge Jan. De toenmalige burgemeester Brinkman vroeg daarop aan de molenaar waarom de molen niet de oude naam gekregen had. Het antwoord van molenaar Smid was: "Börgmeester, d'r komt 'n nije noam op: want oet de Laifde is de jonge Jan geboren!" En daarmee hernoemde molenaar Smid de molen naar zijn in 1962 geboren kleinkind Jan Smid. Eind 1986 verkocht Jan Smid de molen aan de toenmalige gemeente Hefshuizen, nu gemeente Eemsmond. De Ommelander Courant plaatste op 26 februari 1987 een interview met Smid en daarin zegt hij o.a.:

"Toen wij hier kwamen stond de naam 'De Liefde' niet op de molen. We hebben hem toen maar omgedoopt in 'De Jonge Jan', naar onze kleinzoon. Die naam staat er nog steeds op. Dat zal wel niet zo blijven, want die naam had alleen voor ons maar zin."

In hetzelfde jaar stelde Alje Bolt B. en W. schriftelijk voor de molen zijn oorspronkelijke naam De Liefde terug te geven. B. en W. reageerden daarop van oordeel te zijn dat de restauratie van de molen een goede aanleiding was om te overwegen de molen zijn oorspronkelijke naam terug te geven. Tot daden kwam het echter niet.

In 2001 richtten de heer J. Y. Kremer en ik opnieuw een verzoek aan de gemeente en dat werd dus, na lang en zorgvuldig beraad, gehonoreerd.

En daarmee kwam de voorspelling van Smid, na 39 jaar, op 3 juli 2002 toch nog uit.

Een week tevoren was de aanwezigheid van een hoogwerker niet alleen benut voor het teren van de achtkant en het vervangen van de sterk verroeste vangketting, maar ook voor het aanbrengen van de nieuwe naamborden op de baard.

Deze naam is op trespa-platen aangebracht en het sierlijke lettertype van De Liefde behoort tot het half schrijfflettertype Monotype Corsiva. Dit lettertype is op de computer terug te vinden in het Windows Office pakket.

Tussen de middag hield de weerman van TV Noord, Derk Bosscher, vanuit de kap van de molen zijn weerpraatje en daarmee vestigde hij tegelijkertijd de aandacht op de naamswijziging die deze dag officieel plaatsvond. De baard met daarop de nieuwe naam kwam daarbij goed in beeld en was 's avonds in het ganse Groninger land te zien.

De feestelijke gebeurtenis die 's middags plaats vond trok ca. 40 genodigden en belangstellenden. Hieronder waren o.a. B. en W. van de gemeente Eemsmond; de kinderen van de voorlaatste molenaar, t.w. de heer D. Dijksterhuis en mevrouw J. de Vries-Dijksterhuis, de zoon en kleinzoon van de laatste molenaar Smid en hun echtgenotes,

t.w. de heer en mevrouw Smid sr. en de heer en mevrouw Smid jr. (Jonge Jan en zijn geLiefde), het achterkleinkind van molenaar Mulder die de molen in 1866 heeft laten bouwen, t.w. mevrouw R. Bolhuis-Mulder en oud molenaarsknecht de heer J. Y. Kremer en zijn echtgenote.

Tevens waren er collega molenaars van de molens te Uithuizermeeden, Zandweer, Zeerijp, Glimmen, Garmerwolde, dhr. B. Oomkens als vertegenwoordiger van de molenwerkgroep Oost Groningen, dhr. J.P.J. Knol namens de stichting De Groninger Molen, afgevaardigden van de molenstichting Kantens, en van de VVV Waddenkust Noord-Groningen, molenmodelmaker J. J. van Bruggen, enkele ambtenaren van de gem. Eemsmond en enige persoonlijke vrienden.

Om 14.00 uur sprak ik een woord van welkom, waarna ik het woord gaf aan wethouder Geert Knol, die een speech hield waarin hij o.a. inging op de geschiedenis van de molen en op die van naamswijzigingen in het bijzonder.

Hierna voltrok hij op symbolische wijze de naamswijziging door het lint door te knippen dat rond het onder in de molen staande molenmodel was gebonden. Door deze handeling was de baard van de molen te zien, waarop het jaartal van de bouw - 1866 - en de naam De Liefde is te lezen.

Na deze plechtigheid was er een drankje en een hapje en van de gelegenheid om de molen te bezoeken maakten velen gebruik. Evenzo om buiten, staande in de Molenwierdstraat, de nieuw aangebrachte naam op de baard van de molen te bekijken. Onderwijl liet ik de molen draaien, tot plezier en genoegen van velen.

Bob Poppen, vrijw. molenaar op De Liefde te Uithuizen (Gr.)

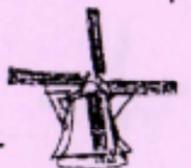
Molenorganisaties in Noord Brabant

Noord Brabant is een molenrijke provincie. Er zijn in totaal 122 molens in deze provincie te vinden. Er zijn vele ronde beltmolens, standermolens, stellingmolens, een aantal grondzeilers, wipmolens en nog 8 water aangedreven molens. Vele molens staan behoorlijk tussen bomen. De biotoop van de molens is vaak slechter dan in onze provincie. In de vakantieperiode waren er toch nog een aantal molens te bezichtigen.

Er zijn drie regionale molenorganisaties, t.w. de Vereniging tot behoud van molens in West Brabant, de Peellandse Molenstichting, de Vereniging Molenvrienden Land van Cuijk. Deze molenorganisaties hebben geen molens in eigendom en zijn vergelijkbaar met onze molenwerkgroep Oost Groningen. Zij leiden vrijwillige molenaars op, organiseren excursies en lezingen voor de vrijwillige molenaars. Bovendien geven ze ansichtkaarten uit die op de molens worden verkocht. De molenorganisaties hebben gezamenlijk met de VVV kantoren Brabant en het Brabants Bureau voor toerisme met ondersteuning van een bouwbedrijf een molenbrochure uitgegeven, die voor 1,50 Euro wordt verkocht. De vrijwillige molenaars waren erg enthousiast over de molenorganisaties. De regionale molenorganisaties zijn vertegenwoordigd in de provinciale Molenstichting Noord-Brabant.

Het zou goed zijn voor de samenwerking tussen de vrijwillige molenaars als er in onze provincie ook nog enkele regionale molenaarsorganisaties bijkwamen.

Grieto

Het Moleninformatiecentrum te Woudsend

In september 2000 werd in Woudsend naast de koren- en pelmolen 't Lam een gloednieuw moleninformatiecentrum geopend in het volledig gerestaureerde molenaarshuis.

Dit project werd mede mogelijk gemaakt door de WCL-bijdrage (Waardevol Cultuur Landschap).

De woning werd omgetoverd in een winkel met in de achterkamer het informatiegedeelte.

Molenproducten en souvenirs gaan hier over de toonbank daarbij voortreffelijk en gastvrij te woord gestaan door molenaarsvrouw Marjon, terwijl de bezoekers zich in het 'museumgedeelte' kunnen verrijken met allerlei moleninformatie.

De totstandkoming van de fraai gestileerde informatiepanelen is het werk van vrijwilliger Herman van Scherrenburg.

De openingstijden van Het Moleninformatiecentrum zijn: op woensdag van 13.00-17.00 uur en van donderdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur en daarbij is de kans groot dat dan ook de molen in werking is. Voor nadere informatie of een afspraak kunt U bellen telefoon 0514 59 16 59.

Bob Poppen

UITNODIGING

De molenaars van
Ganzedijk nodi-
gen u uit om op
Zondag 15
september a.s.
tussen

13:00 - 16:00 uur uw
molennieuwtje te
vertellen onder het
genot van een
drankje en de
bekende
Ganzedieker
Appeltoarte, zie voor
meer info elders in dit
blad

Notulen voorjaarsvergadering

Notulen van de voorjaarsvergadering gehouden op zaterdag 23 maart 2002 in de kantine van gemeentewerken van de gemeente Pekela
Aanwezig zijn 21 leden.

Afwezig met kennisgeving mevr G. Koster-Westervaarder en de heer B. Oomkens.

1 Opening.

De voorzitter heet allen welkom. Hij hoopt op een fijn maalseizoen met redelijk wat wind. Er wordt op dit moment veel gewerkt aan diverse molens, reparatie- en restauratiewerkzaamheden. In Winschoten is het probleem met Acanthus nog steeds niet opgelost. De voorzitter memoreert dat dit de laatste vergadering is in de kantine van gemeentewerken. Hij hoopt dat een ieder weer een goed molenjaar mag hebben en opent de vergadering.

2 Notulen.

De heer Biesheuvel merkt op bij punt 10 dat niet de molenmaker maar de vrijwilligers de roeden maken. Verder zijn er geen opmerkingen en worden de notulen goedgekeurd.

3 Mededelingen.

Er zijn geen mededelingen.

4 Ingekomen stukken.

- Brief gemeente Winschoten (geven alsnog over het jaar 2001 subsidie)
- Brief de heer F van Dijk (zegt het lidmaatschap op)

5 Jaarverslag 2001.

Het jaarverslag wordt zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

6 Financieel verslag 2001.

De penningmeester geeft uitleg over het verslag. Er zijn verder geen vragen.

7 Verslag Kascommissie.

De heren Hazelhoff en van Rheen hebben de boeken en bescheiden gecontroleerd en in orde bevonden. Zij stellen de voorzitter voor om de penningmeester décharge te verlenen. Aldus wordt besloten. De heer Hazelhoff treedt af als lid van de kascommissie, hij wordt door de voorzitter bedankt voor zijn werk. Als nieuw lid van de kascommissie wordt de heer K.Heun benoemd.

8 Bestuursverkiezing.

Aftredend en herkiesbaar zijn de heren K.Strijk en D.Meter. Er zijn geen namen van tegenkandidaten ingediend. De heren worden bij acclamatie herkozen.

Aftredend en niet herkiesbaar is mevrouw M. Strijkstra- Kalk. In deze vacature wordt voorgesteld de heer G. Manting. Hij wordt eveneens bij acclamatie gekozen.

9 Opleiding.

Er zijn nog 5 mensen die de opleiding serieus volgen.

10 Maaldagen.

De vergadering gaat akkoord met de lijst van voorgestelde maaldagen.

Er wordt nog eens op gewezen dat de molenaar wel aanwezig moet zijn als zijn molen op de lijst staat.

11 Excursie.

De heer Ypma geeft uitleg. De excursie is gepland op 20 april. We gaan in Friesland 5 molens bezoeken. Vertrek is om 8.00 uur bij molen Berg. Besloten wordt om een bus te reserveren. De eigen bijdrage wordt gesteld op 15.00.

12 P.R.

Op 25 mei is er een openbare instructiemiddag op molen Onrust in Oude Pekela. Via de media zal aandacht worden gevraagd voor deze middag.

13 Rondvraag.

- De heer Biesheuvel deelt mee dat de molen in Overschild nog niet draaibaar is.
- Mevrouw Strijkstra vindt het achterblad van Muldersnijs onleesbaar. Hier zal aandacht aan worden besteed.
- De heer van der Horst meldt dat zijn contributie is teruggestuurd nadat hij het had overgemaakt. Na even zoeken blijkt dat in het laatste nummer van Muldersnijs een foutief gironummer is afgedrukt. Dit zal worden gecorrigeerd.
- De heer G de Vries meldt dat de CdK, de heer Alders, op 1 juni het startsein gaat geven voor de herbouw van de Entreprise in Kolham.

14 Sluiting.

Hierna is er niets meer aan de orde en sluit de voorzitter de vergadering.

Secretaris: H.Bossen

Risico Inventarisatie en Evaluatie van molens

De Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) voor de molens hebben nogal wat consequenties. Hieronder wordt in het kort aangegeven hoe het vervolg van de RI&E kan worden aangepakt.

De inventarisatie is uitgevoerd door twee opgeleide inspecteurs van de stichting De Groninger Molen en het Gilde van Vrijwillige molenaars in aanwezigheid van de moleneigenaar en de vrijwillig molenaar. Na de inspectie zijn voor de molens die voldoende veilig zijn certificaten van de arbodienst ontvangen.

In een bijeenkomst met de inspecteurs, moleneigenaar en vrijwillig molenaar worden de inventarisatie besproken. Voorts wordt een logboek en concept plan van aanpak voor de uit te voeren werkzaamheden uitgereikt. In een bespreking tussen moleneigenaar en vrijwillig molenaar wordt het logboek en plan van aanpak nader bestudeerd. Er wordt een inventarisatie van de uit te voeren werkzaamheden opgesteld en vervolgens worden prioriteiten aangegeven. De werkzaamheden zullen gedeeltelijk door de molenaar(s) en gedeeltelijk via aannemers (via offertes) kunnen worden uitgevoerd. Het plan van aanpak moet worden ingevuld met jaartallen wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Er wordt dus een meerjarenplan voor de RI&E opgesteld in overleg met de molenaars. Verstrekking van veiligheidsmiddelen (o.a. veiligheidsschoenen en EHBO middelen)

De voorlichting bijwonen van de inspecteurs, de Arbodienst en de Arbeidsinspectie (de overheids-organisatie die toeziet op de uitvoering van de Arbowet) over het plan van aanpak om de noodzaak van de uit te voeren werkzaamheden nog eens te bespreken. Voor de RI&E werkzaamheden in de komende jaren moet extra financiering worden geregeld.

Voor de molen(s) die geen certificaat heeft gekregen wordt na uitvoering van de meest noodzakelijke werkzaamheden een nieuwe inspectie gevraagd.

Er moet een lijst met risicovolle delen in de molen worden opgesteld. Gedragsregels opstellen voor het publiek in de molen
Regelmatige controle van blusmiddelen is noodzakelijk.

Er is regelmatig overleg nodig tussen de moleneigenaar met de vrijwillige molenaar(s) over de volgende onderwerpen:

- voorlichting over Arbo zaken
- nieuwe vrijwilligers/ leerling molenaars
- vrijwilligers met gezondheidsklachten of beperkingen
- lichamelijke belasting
- ongewenst gedrag
- ongevallenregistratie
- hulpverleningsplan
- verzekeringen
- veiligheid voor bezoekers & vrijwilligers
- communicatie
- procedure voor het melden van tekortkomingen en mankementen
- beveiligingsplan vernieling en diefstal
- vrijhouden van vluchtroutes
- registratie van klachten van vrijwilliger, eigenaar of omwonenden m.b.t. de molen
- onderhoud van de molen(s) -meerjarenplan
- regeling voor het omgaan met lastig publiek
- toegankelijk maken van risicovolle delen voor het publiek
- specifieke aandacht voor kinderen op de molen
- gebruik van veiligheidsmiddelen
- afzetten van het gevucht
- vastlegging voorleggen en wegnemen zeilen
- werkzaamheden bij harde wind

Een aantal activiteiten (kennisoverdracht) kan door het Gilde van Vrijwillige molenaars worden uitgevoerd.

Winschoter molens op Internet

Winschoter molens met een link op de internetsite van de gemeente. Op de internetsite www.winschoten.nl ontbraken tot dusver gegevens over de drie molens van de gemeente. Op verzoek van de molenaars is er nu een link gemaakt naar de site van de Groninger molens.

Brandweerwedstrijden in Winschoten.

Op 18 mei j.l. vonden in Winschoten brandweerwedstrijden voor korpse uit de noordelijke provincies plaats. Strijdtoneel: de begane grond en de 1e zolder van de molens Berg en Dijkstra. Met landbouwplastic, rook, schijnvlammen enz. was er een waar doolhof gecreëerd. De deelnemende brandweerploegen (6 man sterk) moesten binnen een bepaalde tijd 2 gewonde slachtoffers in de molen redden. Ze werden beoordeeld op bevelvoering, coördinatie, veiligheid en snelheid. Het is niet in alle gevallen gelukt de Lotusmensen tijdig uit de brandende molen te halen. Duidelijk was dat het korps Hoogezand van de brand in Kolham geleerd heeft, maar zo wonnen toch niet de 1e prijs. Die ging naar Friesland.

Molenbeleidsplan Winschoten.

Een paar jaar geleden heeft het gemeentebestuur van Winschoten besloten dat er een molenbeleidsplan moest komen. De gemeente heeft aan een 4-tal HBO studenten in het kader van hun studie opdracht gegeven zo'n plan op te stellen. Dat is in mei j.l. aan de gemeenteraad gepresenteerd. De molenaars hebben scherpe kritiek op de inhoud gegeven. Hun opmerkingen zullen in een volgende versie worden verwerkt.

Bouwplan Acantus bij molen Edens.

Acantus heeft bij de gemeente plannen ingediend voor de bouw van een gebouw met 63 appartementen aan de Zeeheldenstraat en de M.A.de Ruyterlaan. Aan de Zeeheldenstraat zal het gebouw 4 lagen tellen, aan de M.A. de Ruyterlaan 3. Het plan is in strijd met de geldende bestemmingsplannen, maar de gemeenteraad heeft op voorstel van B & W een z.g. voorbereidingsbesluit genomen en het college gemachtigd op grond van artikel 19 WRO vrijstelling te verlenen. Dit is in strijd met de bij raadsbesluit van 30 mei 2001 vastgestelde Notitie molenbio-toop. Hierin is vastgelegd dat -behoudens uitzondering bij zeer zwaarwegende argumenten- binnen een straal van 240 m rond elk van de drie molens in de gemeente niet hoger gebouwd mag worden dan de stellinghoogte.

De stellinghoogte van molen Edens is 10 m. Het geplande gebouw zal aan de kant van het Oldambtplein en de Zeeheldenstraat een hoogte krijgen van 12.30 m boven maaiveld van 0.60 m is totaal 12.90 m. De afstand tot de molen bedraagt plm. 75 m.

De Vereniging de Hollandsche Molen, de Groninger Molenorganisaties en de vrijwillige molenaars in Winschoten hebben bezwaren ingediend en/of bedenkingen ingebracht tegen het voorbereidingsbesluit en het voornemen tot het verlenen van vrijstelling. Zij worden hierbij gesteund door de Bond Heemschut en de Stichting Oud-Winschoten.

Zo te zien krijgt de soapserie, die begonnen is met protesten tegen de bouw van een flat op de hoek Sint Vitusholt-Nassastraat, nog verschillende afleveringen. Wij houden u op de hoogte..

Molen Ganzedijk weer klaar

U heeft het vast al ontdekt dat Ganzedijk dit jaar niet op de lijst van de Oost-Groninger maaldagen te vinden was. Er stond een verbod op de planning en ook zou de stelling aangepakt worden, omdat er enkele liggers en schoren tekenden van houtrot vertoonden. Wanneer dit alles zou gebeuren, was nog niet bekend.

Maar gelukkig is alles voor de bouwvak vakantie klaar gekomen en kunnen we weer bezoek ontvangen. De gemeente Reiderland wil dit graag een officieel tintje geven en dat doen we op **ZONDAG 15 SEPTEMBER** a.s. tijdens het Nationale Monumentenweekend.

Er is een speciaal programma van 13:00 - 16:00 uur voor jong en oud, let hierbij voor meer berichten op o.a. het Streekblad en Radio/TV Noord.

Activiteiten zijn o.a. : - Vlot varen

- Touwbrug

- Pannekoeken/poffertjes bakken

en voor de 'grotten' koffie met fris en natuurlijk voor de molenaars de bekende Ganzedieker Appeltoarte.

Natuurlijk wanneer er voldoende wind is proberen we wat graan te malen.

Peter, Geert en Gerda

Molennieuws uit de molenstad

Er is weer positief nieuws uit de molenstad. Alledrie de molens zijn op dit moment weer geheel draaivaardig. Molen 'Berg' staat er na een kortstondige stilstand weer goed bij. Zo is onlangs het gehele boventafelement met de onderring en de stalen rail vervangen door de fa. Molema uit Heiligerlee. Dat dit geen eenvoudige klus bleek, was al van te voren bekend, maar dat de kap zo zwaar woog, had menigeen niet in de peiling. Zo was de kraan, welke deze dag was ingehuurd, op een gegeven moment aan het verzakken doordat de poten waar de kraan op rust door de klinkerbestrating begon te zakken. Als je dan bedenkt dat men op dat moment alleen nog maar de voorkant van de kap in de takels had en toch op een gewicht van zo'n 15 ton uitkwam, valt dit mij ook enigszins tegen. Wat zal de gehele kap dan wegen, was mijn eerste reactie. Mijn visie is denk ik dat deze kap met staart en toebehoren toch wel op zo'n 25 ton uitkomt. Afijn, toen de kap aan de voorkant was opgekrikt, kon men de achterkant met vijzels, welke waren meegenomen door de molenmakers, ook opkrikken. Net zover totdat de hele kap 'zweefde' boven het boventafelement.

Nadat het toch wel zeer slechte boventafelement in stukjes en beetjes naar beneden kwam, werd ook meteen het vernieuwde boventafelement geplaatst. Deze is uitgevoerd in billinga, met de onderring in zwaar eiken. Een mooie constructie zo op het oog en tevens het kruien van deze molen, wat in het verleden tot de nodige verwensingen leidde, gaat nu als een zonnetje.

Ook was er nog een ander probleem, maar daar kwam ik na een van de eerste keren draaien weer achter. Voorheen bleek al dat de koningspil uit het lood stond, maar dit bleek nog steeds zo. Toen ik op het zuiden aan het draaien was, draaide het bovenstuk van de spil dwars door de kapzolder heen, voorwaar geen goed gezicht en tevens rare geluiden.

Daarop de molen maar weer stilgezet en aan het meten geslagen. Daaruit bleek dat de koningspil liefst **ZES** centimeter uit het lood stond. Dit gemeld bij de gemeente en binnen korte tijd stond Molema al weer met de nodige gereedschappen klaar om ook dit probleem op te lossen.

Wat ik uiteindelijk heb overgehouden aan deze toch wel weer zeer omvangrijke restauratie is:

Punt 1: Een goed kruiende molen

Punt 2: Een mooi centraal lopende koningspil

en tot slot punt 3: Een zeer tevreden molenaar welke weer met plezier naar de molen gaat.

Ik zou willen zeggen, bedereen bedankt.

Gert

AGENDA

Open dagen Oost-Groninger Molens 2002

7 september	Molens Weddermarke en Wedderveer
7 september	Overijsselse Molendag
8 september	Friese Molendag
14/15 september	Open Monumentendag(en)
21 september	Vestingmolen Bourtange
28 september	Onrust in Oude Pekela
5 oktober	Molens Weddermarke en Wedderveer
12 oktober	Molens in Vriescheloo en Noorbroek
19 oktober	Molens in Winschoten en Uithuizen
26 oktober	Knipseldag in Het Groninger Molenarchief
zo 27 oktober	"de Westerse" in Nieuw-Scheemda

De hierboven genoemde molens zijn geopend van 13.00 -16.00 uur.

Vriescheloo: 'de Korenbloem' elke zaterdag en zondag van 10.00 -16.00 uur.

Delfzijl: de 'Adam' elke zaterdag van 14.00 -17.00 uur.

Nieuw-Scheemda: 'de Dellen' elke maandagavond tot zonsondergang en zaterdagmorgen van 9.30 tot 12.00 uur

Eemshaven: 'de Goliath' elke zaterdag en zondag van 13.30 -17.00 uur.

Uithuizen: 'De Liefde' iedere dinsdag en donderdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Farmsum: 'de Aeolus' elke dinsdag en donderdag n.m. open met uitzondering van de schoolvakanties.

wijzigingen voorbehouden

Inl: H.Bossen, tel 0599- 313128

Vetstand Van
Lekker Vlees

HUIZING

Feiko Clockstraat 110
Oude Pekela
Tel. 0597-675333

kwaliteit is onze reclame.

Brood- en banketbakkerij

BRANS

Feiko Clockstraat 172 * tel. 0597 - 612491 * Oude Pekela

Ruime sortering gebak en chocolaterie.

**Ook uw advertentie had
hier kunnen staan**

Voor meer info, Tel.: 0597-418333

email:

gertijpma@hetnet.nl